

„Žmogaus teisių dėmens stiprinimas Lietuvos psichikos sveikatos politikoje“

Projekto
pristatymas

Martynas Jockus,
Žmogaus teisių stebėjimo institutas

Projekto rėmėjas:

Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos
ir darbo ministerija

Projektu spręsti iššūkiai

- Prasidedančių permainų Lietuvos psichikos sveikatos politikoje vertinimas žmogaus teisių požiūriu ir ekspertinių pasiūlymų integravimas
- NVO, nepriklausomų ekspertų/čių, paslaugų vartotojų vaidmens permainų procese stiprinimas
- Biopsichosocialinio modelio psichikos sveikatos politikoje diegimo skatinimas
- Bendruomeninių psichikos sveikatos priežiūros paslaugų plėtros skatinimas
- Visuomenės sąmoningumo psichikos sveikatos srityje kėlimas, stigmos mažinimas, paslaugų vartotojų patirčių atspindėjimas viešajame diskurse

Projekto veiklos

- Viešos ekspertinės diskusijos, įtraukiant NVO, valstybės institucijų, paslaugų vartotojų atstovus/es

Spalio 10 d. diskusija Pasaulinei psichikos sveikatos dienai pažymėti

Gruodžio 9 d. diskusija Tarptautinės žmogaus teisių dienos proga

Projekto veiklos

- 5 raštiški pasiūlymai institucijoms psichikos sveikatos ir žmogaus teisių srityje dėl:
 - 1) permainų psichikos sveikatos sistemoje;
 - 2) bendrųjų psichikos sveikatos politikos principų;
 - 3) naujų paslaugų plėtros;
 - 4) vaikų ir paauglių psichikos sveikatos priežiūros;
 - 5) žmogaus teisių principų įgyvendinimo.

Projekto veiklos

- NARA žurnalistikos parengtas straipsnis ir tinklalaidė „Kiek kainuoja psichikos sveikata?“
- Pasakoja trijų moterų istorijas, ieškant psichologinės pagalbos, apie su tuo susijusią stigmą bei įveiktus iššūkius.

Kitos projekto veiklos

- Dalyvavimas Psichikos sveikatos puoselėjimo tarybos posėdyje, pasiūlymų pristatymas
- NVO ir ekspertų koalicijos „Psichikos sveikata 2030“ iniciatyvinės grupės susitikimų organizavimas
- ŽTSl svetainės pritaikymas žmonėms su regos negalia ar sunkumais, svetainės skilties apie psichikos sveikatą sukūrimas
- Projekto veiklų komunikacija socialiniuose tinkluose

Projekto rezultatai

- Kiekybiniai:

- a) 5 raštiški pasiūlymai institucijoms;
- b) 2 vieši renginiai;
- c) 2 NVO susitikimai ir 1 dalyvavimas Tarybos posėdyje;
- d) 1 straipsnis ir 1 tinklalaidė;
- e) 1 pritaikyta svetainė.

- Kokybiniai:

- a) Sustiprintas bendradarbiavimas su SAM, koalicija „Psichikos sveikata 2030“, Psichikos sveikatos puoselėjimo taryba;
- b) Paskatintas žmogaus teisių dėmens integravimas psichikos sveikatos politikoje ir planuojamose permainose;
- c) Prisidėta prie žmogaus teisėms palankaus viešojo diskurso formavimo, atspindinčio paslaugų vartotojų patirtis, NVO bei nepriklausomų ekspertų/čių poziciją psichikos sveikatos klausimais.

Rezultatų tvarumas

- Pasibaigus projekto įgyvendinimui, įvyko susitikimas su Seimo pirmininke, kuriame sutarta bendradarbiauti permainų psichikos sveikatos politikoje klausimais; bus tęsiamas bendradarbiavimas su valstybės institucijomis šioje srityje;
- Bus toliau dalyvaujama Psichikos sveikatos puoselėjimo tarybos veikloje;
- Bus tęsiamas koalicijos „Psichikos sveikata 2030“ koordinavimas, organizuojami susitikimai, rengiamos bendros pozicijos;
- ŽTSI toliau reguliariai komunikuos ir advokataus už žmogaus teisėmis grįstą požiūrį į psichikos sveikatą, žmogaus teisių principų diegimą į psichikos sveikatos priežiūros sistemą, naujo tipo paslaugų steigimą, paslaugų vartotojų ir NVO įsitraukimą į psichikos sveikatos politikos formavimą, jos įgyvendinimą ir stebėseną.

Iššūkliai ir projekto sėkmės sąlygos

- Iššūkliai:

- 1) Gana trumpas projekto laikotarpis (5 mėn.) – ilgesniu laikotarpiu būtų galima vykdyti sistemingesnę ir reguliaresnę stebėseną, advokaciją ir sąmoningumo kėlimą.

- Sėkmės sąlygos:

- 1) Aukšta projekto dalyvių motyvacija dalyvauti veiklose, bendradarbiauti, prisidėti prie žmogaus teisėmis grįsto požiūrio į psichikos sveikatą formavimo;
- 2) NVO, institucijų, ekspertų/čių ir paslaugų vartotojų įtraukimas, sudarantis sąlygas bendradarbiavimo stiprinimui ir kokybei;
- 3) Psichikos sveikatos temos aktualėjimas visuomenėje, augantis susidomėjimas psichikos sveikatos puoselėjimo klausimais, po truputį mažėjanti stigma, augantis atvirumas, noras pasidalinti patirtimis.

Ačiū už dėmesį.

Paklausimams, pasiūlymams ir kt.: hrmi@hrmi.lt